

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

**APROB,
MINISTRUL FINANTELOR PUBLICE
Ionel Popescu**

RAPORTUL ANUAL PRIVIND ACTIVITATEA DE AUDIT PUBLIC INTERN

1. INTRODUCERE

1.1. Scopul prezentului raport este prezentarea activitatii si progreselor înregistrate de România în ceea ce priveste sistemul de audit public intern în anul 2004, la un an după intrarea în efectivitate a cadrului normativ si procedural privind activitatea de audit intern si închiderea provizorie a negocierilor de aderare privind Capitolul 28 "Control financiar".

Acest raport a fost elaborat de MFP în baza art.8, lit.g din Legea nr.672/2002 privind auditul public intern, pe baza raportărilor anuale transmise de structurile de audit intern ale entităților publice.

1.2. Evoluția contextului general de desfasurare a activitatii de audit public intern in anul 2004 a fost marcată de completarea cadrului normativ si metodologic de desfasurare a activitatii de audit public intern, prin elaborarea urmatoarelor acte normative:

Ordonanta Guvernului nr.37/29.01.2004 pentru modificarea si completarea reglementarilor privind auditul intern, prin care s-a realizat armonizarea prevederilor Legii nr. 672/2002 privind auditul public intern cu prevederile referitoare la auditul financiar (exercitat in sistemul privat potrivit prevederilor OUG nr.75/1999 republicata, privind activitatea de audit financiar), în sensul că s-a delimitat cu exactitate cadrul legal ce reglementeaza organizarea auditului intern la regii autonome, companii nationale si entitati economice cu capital majoritar de stat.

OMFP nr. 252/2004 pentru aprobarea Codului privind conduita etică a auditorului intern, elaborându-se noul cadru etic corespunzător legislației recente. Scopul acestuia este stabilirea unui ansamblu de principii si reguli de conduita care guverneaza activitatea auditorilor interni, astfel incat acestia sa-si indeplineasca cu profesionalism, loialitate si corectitudine atributiile ce le revin.

OMFP nr. 423/15.03.2004 privind modificarea si completarea Normelor generale privind exercitarea activitatii de audit public intern, completeaza reglementarile initiale imbunatatind procesul de audit public intern din punct de vedere al planificarii, desfasurarii, raportarii si monitorizarii acestei activitati, ca urmare a testarii activitatii in anul 2003.

2. ORGANIZAREA SI FUNCTIONAREA STRUCTURILOR DE AUDIT PUBLIC INTERN

2.1. *Stadiul constituirii compartimentelor proprii de audit public intern la nivelul administrației publice centrale și locale*

- *Legea nr. 672/19.12.2002 privind auditul public intern* răspunde cerințelor Comisiei Europene în ceea ce privește crearea de către țările candidate a cadrului legal în domeniul auditului intern. Prin aceasta lege a fost definit conceptul de audit public intern în conformitate cu standardele acceptate pe plan internațional, stabilind în același timp *arhitectura sistemului de audit public intern*, precum și principiile de funcționare a acestuia în sistem descentralizat. Activitatea de audit public intern în România este organizată astfel:
 - a) *Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern (UCAAPI)* – a fost înființată ca direcție generală în Ministerul Finanțelor Publice, având responsabilitatea de a stabili dezvoltarea strategică a activității de audit intern cât și promovarea acestei funcții la nivelul tuturor entităților publice.
 - b) *Comitetul pentru Audit Public Intern (CAPI)* este un organism cu caracter consultativ, al cărui rol este acela de a îmbunătăți strategia de dezvoltare a activității de audit intern de a promova schimbul de experiență în acest domeniu și de a contribui la creșterea calității sistemului de audit intern din entitățile publice.
 - c) În cadrul arhitecturii sistemului descentralizat de audit public intern cea mai importantă verigă o reprezintă *compartimentele de audit public intern* din entitățile publice, acestea fiind de fapt unitățile care desfășoară activitatea propriu-zisă de audit. Conform cadrului legal compartimentele de audit (direcții, servicii sau birouri) se constituie în subordinea directă a conducerii entității publice, furnizând acestea o asigurare obiectivă asupra funcționării sistemului de control intern, menită să adauge valoare și să îmbunătățească activitățile acelei organizații.
- Intrarea în vigoare a Legii nr.672/2002 privind auditul public intern a determinat declansarea procesului de reorganizare a structurilor și activităților de audit intern din cadrul instituțiilor publice. Astfel, în anul 2004 a continuat procesul de asigurare a cadrului organizatoric și funcțional necesar desfășurării activității de audit public intern, în conformitate cu prevederile legii și a normelor generale privind exercitarea activității de audit intern, la nivelul entităților publice. Structurile de audit intern constituite la nivelul administrației publice centrale și locale sunt subordonate direct celui mai înalt nivel al conducerii, asigurându-se astfel independența necesară desfășurării activității de audit intern, în scopul unei evaluări obiective a disfuncțiilor constatate și formularea unor recomandări adecvate soluționării acestora.
- Toate instituțiile administrației publice centrale (în număr de 53) și-au organizat activitatea de audit public intern. Pentru instituțiile/entitățile publice aflate în subordonarea/coordonarea sau sub autoritatea acestora (în număr de 2319 unități), managementul nivelului ierarhic superior a decis organizarea structurilor proprii de audit public intern la 1730 unități. La sfârșitul anului 2004 funcționau 90 % din structurile de audit public intern constituite la nivelul instituțiilor administrației publice centrale (1622), din care la subordonate 1569, situație prezentată grafic în figura 1.

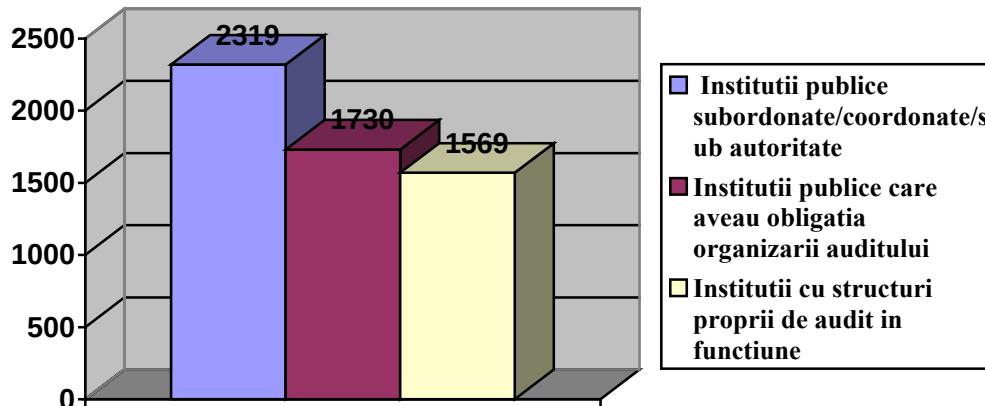

Fig. 1 - Stadiul organizării structurilor proprii de audit public intern la nivelul unitatilor in subordine/coordonare sau aflate sub autoritatea institutiilor administratiei publice centrale

- La nivelul administrației publice locale din totalul de 2914 entitati publice, aveau obligatia organizarii propriilor structuri de audit intern un numar de 2847, din care un număr de 674 unități și-au înființat structuri proprii de audit intern (24%), situatie grafica prezentata in figura nr.2. Precizam ca, structurile de audit județene ale MFP, asigura si auditul de regularitate al institutiilor mici din cadrul administrației publice locale (cu un buget anual mai mic de 100.000 euro).

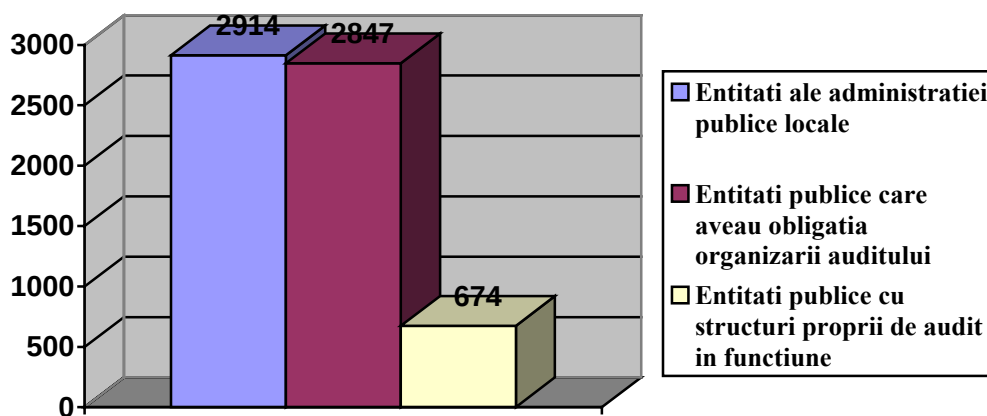

Fig. 2 – Stadiul organizarii structurilor de audit intern la nivelul institutiilor administratiei publice locale

- Majoritatea structurilor de audit public intern constituite, au fost organizate in conformitate cu prevederile legale, distinct de celelalte structuri de control intern, fiind pozitionate in schemele organizatorice in subordonarea directa celui mai inalt nivel ierarhic, creandu-se

premizele asigurării independentei organizatorice și accesului la dezbaterile celor mai importante probleme ale instituției. Principiul separării celor două activități nu funcționează însă, la unele instituții publice importante, cum ar fi: Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, Ministerul Educației și Cercetării, Oficiul Național de Prevenire și Combaterea Spălării Banilor.

- În amplul proces de reorganizare administrativă prin crearea structurilor de audit intern au apărut o serie de probleme în cazul entităților publice centrale și locale de dimensiuni mai mici care nu sunt subordonate sau nu se află în coordonarea sau sub autoritatea altor entități publice (bugete cuprinse între 200-600 mii euro). Conducerile acestor entități publice se confruntă cu o serie de probleme și întâmpină unele restricții de natură obiectivă în organizarea și funcționarea compartimentelor de audit intern:
- volumul mic al fondurilor bugetare alocate;
 - domeniul auditabil restrâns creează un volum de muncă insuficient pentru a justifica angajarea unui auditor intern;
 - lipsa personalului calificat și care să aibă pregătirea profesională necesară exercitării activității de audit intern, mai ales în primăriile din comune și orașele mici;
 - lipsa de înțelegere a rolului auditului intern din partea unor conducători ai acestor entități, care este privit în continuare ca un nivel suplimentar de control intern și ca atare inutil.

Aceste restricții obiective și problemele întâmpinate impun găsirea unor modalități flexibile pentru asigurarea funcției de audit intern în cadrul entităților publice de dimensiuni mai mici, în vederea depășirii situației care se înregistrează în prezent, când în unele entități publice centrale și în foarte multe entități publice locale, ordonatori principali de credite, activitatea de audit intern nu este încă organizată.

Pentru asigurarea funcției de audit în aceste entități au fost efectuate mai multe studii, fiind formulate mai multe propuneri care se află în diferite faze de implementare:

- a) structurile de audit intern din cadrul D.G.F.P. județene vor efectua auditul de regularitate la instituțiile publice locale mici, ordonatori principali de credite ai bugetelor locale, care derulează un buget anual de până la echivalentul în lei a 100 mii euro (67 de entități publice distribuite în toate județele țării) ;
- b) trecerea la realizarea auditului intern prin asociere, și anume crearea unei structuri de audit intern comune care să asigure funcția de audit la mai multe entități publice centrale care au domenii de activitate cu un conținut oarecum asemănător. De asemenea, această modalitate ar putea fi folosită și în cazul entităților publice locale de dimensiuni mai mici, în special, cele care derulează un buget anual cu o marime, în echivalentul în lei, cuprinsă între 100.001 – 400.000 euro. În aceste cazuri, asocierea ar urma să se realizeze după criteriul geografic, prin arondarea pe lângă entitățile din comunele mai mari, orașe sau municipii. În general este nevoie ca prin asociere să existe minim 2 auditori interni pentru a se asigura o acoperire adecvată, considerându-se că o structură cu 6 persoane încadrate cu normă întreagă ar fi suficientă pentru ca activitatea de audit intern să fie eficientă.

Pentru aplicarea acestor propuneri MFP va întreprinde acțiuni de modificare și completare a legislației privind auditul public intern, și anume:

- *în Legea nr.672/2002 privind auditul public intern trebuie introduse:*
 - conceptul de audit prin asociere și dispoziții privind cazurile și modalitățile de realizare a acestuia;

- reglementarea privind acordul prealabil al M.F.P. pentru organizarea structurii de audit proprii in cazul entitatilor care au un numar mic de personal angajat si deruleaza anual un volum redus de fonduri bugetare.
- *in Normele metodologice generale trebuie introduse* reglementari privind cazurile in care se poate realiza asocierea, cadrul juridic al asocierii, criteriile care stau la baza acesteia, modalitatile de stabilire a contributiei la finantarea structurii constituite prin asociere, etc.

2.2. Asigurarea resurselor in cadrul structurilor de audit intern

- Privind asigurarea resurselor umane, din raportare a rezultat că un număr relativ mare de instituții ale administrației publice centrale si locale au structuri de audit intern constituite. Acestea au insa prevazute in statul de functii numai unul sau doua posturi de auditori, situatie specifica acestei faze de inceput a implementarii activitatii de audit intern in sistemul public, si care constituie o insuficienta în îndeplinirea corespunzătoare a atribuțiilor complexe ce revin acestor structuri.
- De asemenea, un numar mare de structuri de audit intern in functiune nu au asigurata functia de conducere datorita numarului insuficient de posturi pentru crearea acesteia, in conformitate cu cerintele Legii nr.161/2003 privind unele masuri pentru asigurarea transparentei in exercitarea demnitatilor publice, a functiilor publice si in mediul de afaceri, prevenirea si sanctionarea coruptiei. La nivelul administrației publice centrale si locale din totalul institutiilor publice de 5286, inclusiv cele aflate in subordine/coordonare/sub autoritate, au structuri proprii de audit intern un numar de 2346 de institutii, din care nu au asigurata functia de conducere un numar de 1957, respectiv 83%. Situatia grafica este prezentata in figura nr. 3.

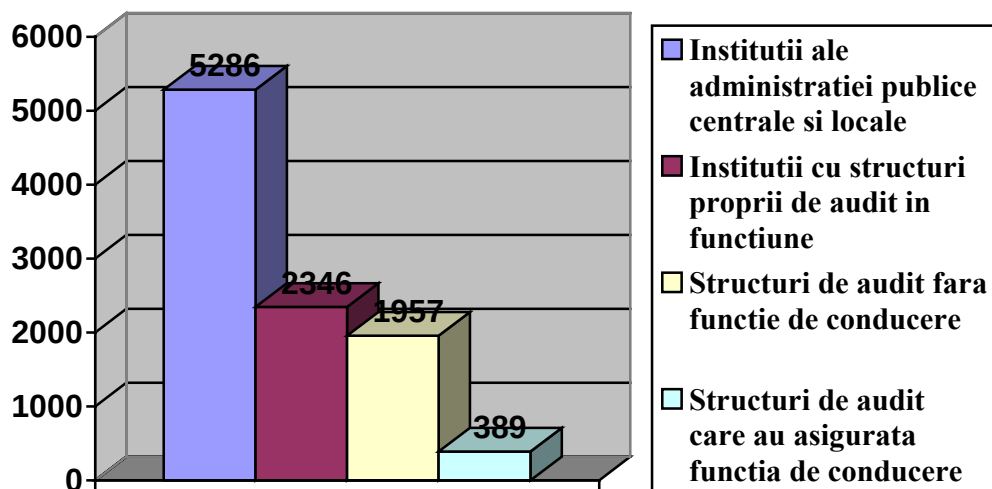

Fig. 3 – Numarul structurilor de audit intern care nu au asigurata functia de conducere

- Referitor la modul de organizare si lipsa funcției de conducere la nivelul unor structuri de audit intern din cadrul entitatilor publice, cu consecințe negative asupra calității procesului de

audit intern, datorita imposibilitatii respectarii în totalitate a Standardelor profesionale ale auditului intern, au fost formulate o serie de recomandari:

- Numărul de auditori interni să fie determinat după o analiza fundamentată în baza criteriilor stabilite de OMFP nr.934/2003 privind dimensionarea optima a structurilor de audit intern, si care sa aiba ca rezultat o solutie privind arhitectura sistemului de audit intern la nivelul entitatii publice in ansamblu, plecând de la principiile prezentate in cadrul legal (Ministerul Culturii si Cultelor, Ministerul Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei, partial la Ministerul Finantelor Publice):
 - *volumul fondurilor publice gestionate si dimensionarea domeniului de auditat, inclusiv numarul unitatilor subordonate care nu isi constituie structuri de audit intern;*
 - *complexitatea misiunilor de audit public intern, care trebuie sa dea asigurari si consiliere conducerii pentru buna administrare a veniturilor si cheltuielilor publice, perfectionand activitatile entitatii publice si ajuta entitatea sa-si indeplineasca obiectivele printr-o abordare sistematica si metodică care evalueaza si imbunatateste eficienta si eficacitatea sistemului de conducere bazat pe gestiunea riscului, a controlului si a proceselor de administrare;*
 - *dispersarea teritoriala a unitatilor care trebuie auditate;*
 - *obligativitatea auditarii tuturor activitatilor desfasurate de entitatea publica intr-un orizont de timp de maxim trei ani.*
 - Continuarea procesului de implementare a activității de audit intern si amplificarea preocupărilor pentru ocuparea posturilor vacante atat la nivel central cat si la nivelul unităților din subordine/coordonare sau aflate sub autoritate, precum si intrarea în operativitate a structurilor existente (Ministerul Culturii si Cultelor, Ministerul Economiei si Comertului, Ministerul Educatiei si Cercetarii, Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului, Ministerul Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei, Ministerul Integrarii Europene, etc.).
 - Intensificarea activitatii de implementare a auditului public intern in cadrul entitatilor publice ale administratiei locale prin implicarea activa a structurilor de audit ale DFP si ale Consiliilor Judetene, in acest proces incepand de la informarea acestor entitati, in special a managerilor acestora, asupra rolului si functiilor auditului intern.
- In ceea ce priveste dotarea cu tehnica de calcul, utilizata de auditorii interni pentru accesarea legislatiei, prelucrarea informatiilor colectate in misiunile de audit, redactarea rapoartelor de audit si urmărirea recomandărilor în vederea implementării, situatia se prezinta astfel:
- la nivelul administrației publice centrale, dotarea tehnica este corespunzatoare, în sensul că persoanele ocupate în activitatea de audit intern dispun de microcalculatoare tip PC, laptop-uri, imprimante, copiatoare, conectare la Internet si Intranet, care se completează cu posibilitățile de documentare din publicatiile de specialitate, la care institutiile publice au abonamente;
 - la nivelul administrației publice locale și a unităților subordonate, coordonate sau aflate sub autoritatea institutiilor centrale, dotarea nu este suficienta, raportat la volumul de activitate si numărul de auditori, dar exista premise pentru dezvoltarea acesteia in anii urmasori.

În general, institutiile din sistemul public nu dispun de aplicatii informatice specifice pentru desfășurarea activității de audit intern.

La nivelul Ministerului Finantelor Publice este implementata aplicatia informatica "AUDIT", pentru gestionarea misiunilor de audit și crearea bazei de date naționale pentru auditul intern, aplicație informatică care urmează a se extinde și la nivelul altor institutii publice centrale, adaptată la configurațiile disponibile.

2.3. *Respectarea metodologiei de audit intern*

- Cadrul metodologic necesar activitatii de audit intern a fost asigurat prin elaborarea normelor metodologice specifice de catre entitatile publice care si-au înfiintat structuri de audit intern, avand la baza Normele generale privind exercitarea activității de audit intern. Acestea stabilesc modul de organizare a structurilor de audit, planificarea și exercitarea funcției de audit intern în instituțiile respective.
- La nivelul administrației publice centrale, din totalul de 53 entități publice un număr de 51 si-au elaborat norme metodologice specifice, fiind avizate de catre MFP un numar de 49, restul fiind in curs de avizare. Doua dintre autoritatile publice centrale, respectiv Cancelaria Primului Ministru și Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989, nu și-au elaborat Norme metodologice specifice privind activitatea de audit intern, întrucât structurile de audit intern ale acestora nu au fost funcționale in anul 2004, posturile prevăzute în organigrame fiind vacante.
- La nivelul administrației publice locale, toate entitățile publice care au compartimente de audit intern în funcțiune au elaborat norme metodologice specifice, acestea fiind avizate de către structurile de audit ale DGFP județene, care coordoneaza in plan teritorial aceasta activitate.

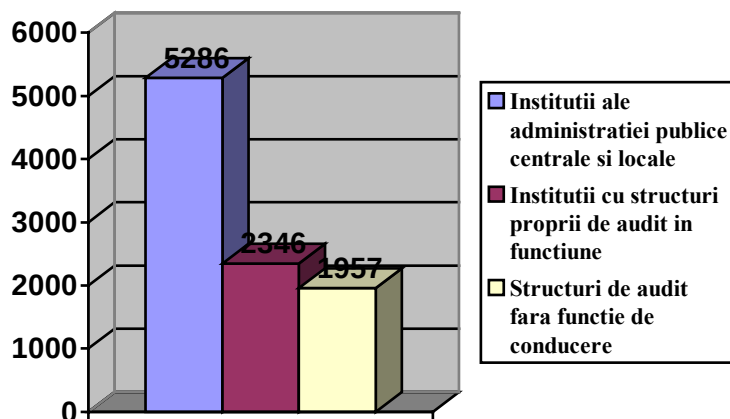
2.4. Modul de realizare a atribuțiilor de către structurile de audit public intern

2.4.1. *Fundamentarea și realizarea planurilor de audit intern*

Informatiile transmise în rapoartele de activitate ale instituțiilor administrației publice centrale și locale pe anul 2004 au scos în evidenta urmatoarele:

- O caracteristica a activitatii de audit intern a fost desfășurarea acesteia pe bază de plan elaborat în funcție de riscurile asociate activitatilor realizate de entitățile publice, la nivel național rezultând o diversitate a temelor. În misiunile realizate au fost abordate atât funcțiile specifice cât si funcțiile suport ale unei instituții publice: procesul bugetar (planificarea, alocarea și execuția bugetului de venituri si cheltuieli), administrarea veniturilor statului, fiabilitatea sistemului financiar – contabil și controlul financiar preventiv, administrarea patrimoniului si achizițiile publice, resursele umane, activitatea juridică, sistemul informatic, administrarea fondurilor europene. Situația grafică a optiunilor manifestate de entitatile administratiei publice centrale si locale pentru unele domenii auditabile este prezentată în figura nr.4.

Fig.4 – Frecventa domeniilor auditate la nivelul institutiilor administratiei publice

- În anul 2004 temele misiunilor de audit intern au fost orientate în majoritatea cazurilor spre funcțiile suport ale activității unei entități publice, dar fata de perioada anterioară au fost abordate cu mai mult curaj și domeniile specifice de activitate ale instituțiilor. Spre exemplu:
- La nivelul MFP: “Execuția bugetului de venituri și cheltuieli al trezoreriei statului”, “Administrarea veniturilor statului (activitățile de organizare și conducere a evidenței pe plătitori persoane juridice și fizice, controlul fiscal, valorificarea bunurilor legal confiscate)”;
 - La nivelul Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale domeniile auditate cu prioritate au fost programele din zona subvențiilor și sprijinului acordat producătorilor agricoli precum și programele finanțate din fonduri externe (“Sprijinul direct al statului de 2 mil. lei/ha acordat producătorilor agricoli pentru suprafețe de teren arabil de până la 5 ha inclusiv”, “Acordarea gratuită în anul 2003 a unui ajutor în îngrășămintă chimice producătorilor agricoli care au în proprietate teren arabil în extravilan, în suprafață totală de până la 2,5 ha”, “Sprijin acordat producătorilor agricoli din sectorul vegetal în anul 2003, în scopul creșterii producției și calității produselor” și altele);
 - La Ministerul Integrării Europene: “Activitatea de armonizare legislativă cu aquis-ul comunitar”;
 - La Ministerul Afacerilor Externe: “Desfășurarea activității de curierat diplomatic și auditarea activității administrative și consulare la unele misiuni diplomatice”;
 - La Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei: “Modul de acordare a subvențiilor, asociațiilor și fundațiilor care organizează și administrează unități de asistență socială potrivit cadrului legal”, “Auditarea modului de acordare a ajutoarelor financiare și de urgență a alocațiilor de stat pentru copii, a plasamentelor familiale și a contribuției la asigurările de sănătate”;
 - La Ministerul Economiei și Comerțului: “Evaluarea informațiilor operaționale și a activităților de producție, conservare și ecologizare”;
 - La Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității: “Evaluarea eficacității și performanței activității Direcției Cercetare – Arhivă”;
 - La nivelul entităților administrației publice locale, structurile de audit intern au auditat activitatea desfășurată de către serviciile publice de interes local, cum ar fi: Primăria Municipiului Oltenița – “Serviciul public de asistență socială a municipiului Oltenița”, Sălaj – Auditarea activității “Centrului județean pentru conservarea și promovarea culturii naționale” și a “Centrului de integrare prin terapie ocupațională Bădăcin”; Primăria municipiului Galați – “Auditarea procesului de concesionare și închirierea terenurilor proprietate de stat”.
- În ceea ce privește fundamentarea planurilor anuale de audit public intern s-a constatat că acestea nu s-au bazat întotdeauna pe o evaluare obiectivă a riscurilor asociate activităților, programelor, proiectelor și operațiunilor, ci mai mult pe o apreciere a acestora pe baza experienței auditorilor și a unor semnale exterioare. De aceea, auditorilor li s-a recomandat îmbunătățirea procesului de planificare printr-o abordare coerentă, astfel:
- stabilirea tuturor activităților desfășurate în cadrul unității și în structurile subordonate, care nu au obligația organizării structurii proprii de audit;
 - identificarea riscurilor asociate acestor activități;
 - identificarea formelor de control intern atașate fiecărei activități și evaluarea diminuării riscurilor ca urmare a exercitării acestora;
 - stabilirea riscurilor reziduale ca urmare a exercitării controalelor;

- stabilirea fondului de timp necesar efectuării misiunilor de audit intern, care să acopere auditarea activităților la care se menține un risc rezidual mare și mediu.
- O alta caracteristica o reprezinta eterogenitatea planurilor de audit intern si faptul ca temele de audit planificate au fost orientate catre structuri si nu catre activitatile institutiei. De asemenea, in procesul de elaborare a planurilor anuale au fost constatate o serie de puncte slabe, cum ar fi: neidentificarea tuturor activitatilor auditabile aferente domeniilor entitatii publice, lipsa/realizarea necorespunzatoare a “analizei riscurilor”, depasirea sferei de competenta in ceea ce priveste domeniul auditabil, prin realizarea de audituri la unele entitati care aveau structuri proprii de audit. In general, activitatea de “auditare” a fost orientata spre verificari exhaustive ale inregistrarilor contabile pe parcursul anului, iar temele unor misiuni de audit nu au vizat sisteme/activitati complexe, a caror auditare ar oferi informatii importante privind imbunatatirea eficientei sistemului de conducere bazat pe gestiunea riscului, a controlului si a proceselor administrarii. In acest sens, s-au formulat urmatoarele recomandari tuturor institutiilor a caror activitate de audit a fost supusa evaluarii:
- *elaborarea unui plan strategic pe 3-5 ani pentru activitatea de audit intern la nivelul ministerului, care să cuprindă toate activitățile auditabile, inclusiv activitățile de evaluare a structurilor de audit intern din unitățile subordonate, în coordonarea sau afate sub autoritatea entitatii publice;*
 - *identificarea si actualizarea periodică a situației evoluției riscurilor, inclusiv a celor noi aparute, care pot conduce la o nouă ierarhizare a activităților auditabile;*
 - *planificarea de misiuni orientate catre principalele activitati, si in cadrul acestora a proceselor si subsistemelor domeniilor de activitate ale entitatii publice, in vederea asigurarii unei abordari unitare si desprinderea unor concluzii si recomandari la nivelul intregului lant operational, prin identificarea aspectelor esentiale de functionalitate coerenta si optima care sa conduca la imbunatatirea sistemului in ansamblul sau (ex. Executarea silita, TVA, executia bugetara etc. la MFP, activitatile specifice la alte ministere).*

2.4.1. Îndeplinirea sarcinilor privind raportarea activității de audit de către structurile de audit din cadrul instituțiilor publice centrale și locale

Conform Legii nr. 672/2002 MFP dezvoltă sistemul de raportare a rezultatelor activității de audit public intern.

- Structurile de audit din entitățile publice raportează către entitățile publice ierarhic superioare, iar acestea din urmă către MFP - UCAAPI:
 - *trimestrial, despre recomandările neînsusite de către conducătorul entității publice auditate, precum și despre consecințele acestora;* în anul 2004 nu au existat cazuri de raportare a recomandărilor neînsusite de către managementul instituțiilor publice;
 - *periodic, informări privind activitatea de audit;* la cererea UCAAPI, în anul 2004 s-au transmis informații privind necesitățile de perfecționare profesională a auditorilor interni pentru anul 2005;
 - *anual, asupra tuturor aspectelor activității structurii de audit intern;* la nivelul anului 2004, din totalul structurilor de audit intern (95), care aveau obligația raportării la UCAAPI, un număr de 4 instituții ale administrației publice centrale nu au raportat (3 dintre acestea fiind instituții nou înființate, iar una având postul de auditor intern vacant).

- Structurile de audit din entitățile publice raportează conducătorului și structurii de control abilitate în termen de 3 zile iregularitățile, eventualele prejudicii sau cazuri de fraudă identificate în derularea misiunilor de audit realizate.

În conformitate cu standardele internaționale scopul misiunii de audit intern nu este acela de investigare a fraudelor sau iregularităților, această sarcină revenind structurilor de control abilitate din cadrul entităților publice. Totuși, auditorii interni trebuie să dețină cunoștințe suficiente pentru sesizarea elementelor de fraudă și iregularitate, caz în care au obligația de a informa de îndată conducerea entității publice pentru a se dispune măsurile de recuperare a eventualelor prejudicii.

Contribuția adusă de auditorii interni, în anul 2004, la depistarea unor potențiale prejudicii, la identificarea iregularităților aduse la cunoștința managerilor în vederea stabilirii măsurilor de recuperare sunt prezentate în anexa nr. 1 la raport.

2.5. Evaluarea constatărilor și recomandărilor realizate de către structurile de audit intern din entitățile publice

Conform raportărilor principalelor instituții ale administrației publice centrale și locale fiecare domeniu auditat a fost selectat ca urmare a identificării unor riscuri majore asociate acestuia, iar constatările auditorilor au relevat în mod real existența unor disfuncționalități. Astfel, pe principalele domenii auditate putem exemplifica:

A. Procesul bugetar

Cea mai mare parte a misiunilor de audit s-au concentrat asupra fazei de execuție a bugetului de venituri și cheltuieli din instituțiile publice respective. Obiectivele misiunilor au privit evaluarea sistemului de control intern corespunzător angajării, lichidării, ordonanțării și plății cheltuielilor, a aprobării și evidenței angajamentelor bugetare și legale, a contabilității și controlului financiar aferent. Auditorii interni au constatat, ca o trăsătură generală, preocuparea ordonatorilor de credite de a organiza controlul intern care să conducă la o bună gestiune financiară prin asigurarea legalității, regularității și economicității în utilizarea fondurilor publice administrate. Totuși, au fost constatate și unele disfuncții pentru care s-au formulat recomandări care au condus la eliminarea acestora:

- lipsa sau insuficiența procedurilor aferente activităților specifice administrării bugetului de venituri și cheltuieli, care au ca repercursiuni un nivel scăzut al controlului intern, cât și stabilirea clară a responsabilităților personalului implicat în derularea operațiunilor. Această situație s-a manifestat la mai mulți ordonatori de credite, cum ar fi: Ministerul Sănătății, Casa Națională de Asigurări de Sănătate, Serviciul de Informații Externe, Oficiul Central de Stat pentru Probleme Speciale, etc.;
- neaplicarea principiului separării atribuțiilor persoanelor în derularea celor patru faze ale executării bugetare (Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, Ministerul Apărării Naționale, Înalta Curte de Casație și Justiție, Comisia de Supraveghere a Asigurărilor, Consiliul Local Slobozia);
- neaplicarea principiului separației între persoanele responsabile cu angajarea cheltuielilor și cele împuternicite să acorde vize de control financiar preventiv (Institutul Cultural Român, Primăria orașului Miercurea Ciuc);
- nerespectarea condițiilor legale privind organizarea controlului financiar preventiv propriu (Institutul Cultural Român, Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale);

- decontarea unor cheltuieli bugetare fără documente justificative (Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Afacerilor Externe).

B. Achizițiile publice

Întotdeauna achizițiile publice au reprezentat un domeniu cu risc ridicat, motiv pentru care o mare parte a misiunilor de audit intern au avut ca obiectiv evaluarea sistemului de control intern care este atasat activității de achiziții publice.

Din analiza rapoartelor întocmite, opinia auditorilor a fost aceea că ordonatorii de credite, cu preponderență instituțiile publice mici, aplică cu dificultate legislația specifică domeniului, dat fiind complexitatea acesteia.

- Procedura generală privind achizițiile publice reglementează în mod strict procesul de achiziționare, ea neavând atasate elemente specifice organizării unui control intern sistematic care trebuie să însoțească această activitate. În aceste condiții, managementul din majoritatea entităților publice s-a bazat ca forma de control intern pe controlul financiar preventiv și nu a organizat un sistem de control ex-post pentru a avea siguranța că și derularea efectivă a achiziției s-a făcut în condiții de conformitate cu legile și regulamentele aplicabile. De cele mai multe ori, managementul atunci când a avut semnale privind unele iregularități a utilizat auditul intern ca instrument de control ex-post, dar acesta nu dispune nici de competența legală și nici de instrumentele specifice acestui tip de control. Aceasta practică a condus la scăderea semnificativă a eficienței sistemului de control intern.

Principalele disfuncționalități identificate de auditori și pentru care aceștia au formulat recomandări, pot fi grupate astfel:

- nerespectarea metodologiei privind organizarea și derularea achiziției publice sub aspectul publicității, transmiterii invitațiilor de participare la licitații, insuficiența specificațiilor tehnice (mai mulți ordonatori de credite);
- neîntocmirea documentației pentru elaborarea și prezentarea ofertei (Aeroclubul României);
- organizarea licitațiilor fără constituirea comisiilor de evaluare și lipsa procedurilor de stabilire a responsabilităților și a separării sarcinilor (CNSAS);
- lipsa programelor anuale de achiziții sau caracterul lor incomplet (Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, Aeroclubul României, Primăria Brașov și alții);
- aplicarea eronată a criteriilor de selecție, încălcarea principiului tratamentului egal al partenerilor la licitație și divizarea achizițiilor publice în scopul de a se evita aplicarea procedurilor legale (Ministerul Economiei și Comerțului, Regia Autonomă pentru Activități Nucleare - Drobeta Turnu Severin);
- încheierea în unele cazuri de contracte de achiziții ale căror clauze aduc atingere intereselor patrimoniale ale instituției sau generează prejudicii (Ministerul Administrației și Internelor);
- neînregistrarea în contabilitate a bunurilor achiziționate și încheierea de contracte a căror valoare depășește limita aprobată prin buget (Ministerul Administrației și Internelor - la structurile subordonate);
- nerespectarea principiului înregistrării în mod cronologic și în mod sistematic a operațiunilor financiare rezultate în urma desfășurării achizițiilor publice, în contabilitate (mai mulți ordonatori de credite).

C. Resurse umane - salarizare

Activitatea de auditare a acestui domeniu a fost orientată către aspectele de management al resurselor umane, respectiv menținerea și dezvoltarea celor mai adecvate modalități de asigurare cu personal competent, de respectarea regulilor sistemului de recrutare și salarizare precum și de evaluare a personalului.

Disfuncționalitățile identificate în cadrul misiunilor de audit privind activitatea de resurse umane au reliefat următoarele aspecte:

- neelaborarea de programe de asigurare cu resurse umane pentru stabilirea evoluției necesarului pe categorii de specializări (Ministerul Finantelor Publice și structurile descentralizate ale acestuia);
- nerespectarea criteriilor de reîncadrare a funcționarilor publici și elaborarea unor fișe de reîncadrare incomplete (MFP);
- dosarele profesionale ale salariaților sunt incomplete din punct de vedere al documentației impuse de prevederile legale (MFP, ordonatori principali de credite din județul Teleorman și Satu Mare);
- existența în fișele posturilor a unor omisiuni sau neconcordanțe față de atribuțiile prevăzute în legislație (Ministerul Administrației și Internelor, ordonatori principali de credite din județul Teleorman și Satu Mare);
- existența unor carnete de muncă incomplete sau neactualizate (Ministerul Economiei și Comerțului, Primăria Mioveni-Argeș, Consiliul Județean Vâlcea, Consiliul Județean Maramureș);
- plata necuvenită a unor drepturi bănești: salarii, sporuri, indemnizații sau cheltuieli de delegare - detașare (la mai mulți ordonatori de credite).

D. Administrarea, gestionarea și utilizarea fondurilor europene

Reprezintă un domeniu în care s-au realizat în mod frecvent misiuni, dat fiind și faptul că există angajamentul României de a informa și Comisia Europeană asupra rezultatelor acestor misiuni.

Aprecierea generală a auditorilor a fost aceea că activitatea din instituțiile publice care administrează fonduri comunitare se desfășoară în conformitate cu memorandumurile încheiate între România și Comisia Europeană.

Principalele disfuncționalități constatate și pentru care auditorii din Ministerul Integrării Europene și MFP au formulat recomandări, se referă la:

- dificultăți întâmpinate în derularea acțiunilor de promovare a unor programe (asistență tehnică necorespunzătoare, primirea cu întârziere spre difuzare și tirajul insuficient a Ghidului solicitantului pentru programul Phare 2001);
- insuficiența resurselor financiare alocate precum și pregătirea sumară a managerilor și experților în publicitate au diminuat eficiența acțiunilor de promovare a programelor, cu impact negativ asupra asigurării unei informări transparente și egale a potențialilor beneficiari;
- implementarea cu întârziere a programelor și selectarea unor proiecte necorespunzătoare;
- neaplicarea unitară a criteriilor de eligibilitate și de evaluare din cauza rigidității grilei și inconsistenței definițiilor din cadrul Ghidului practic;
- nerealizarea unor evaluări intermediare sau ex-post pentru fiecare program în vederea evidențierii factorilor cu efect pozitiv sau negativ asupra proiectelor (nestabilirea atribuțiilor în acest sens și lipsa normelor metodologice și a procedurilor);

- deficiențe în procesul de monitorizare a proiectelor ca urmare a nedefinirii unor indicatori economico-financiari, tehnici și sociali corespunzători în formatul standard al Rapoartelor de vizită pe teren și a neprecizării în cadrul obligațiilor contractuale a unor termene de raportare ferme a beneficiarilor de fonduri către ADR-uri;
- deficiente generate de conflictele de interese aparute la nivelul membrilor comisiilor de evaluare și controlurilor în derularea fondurilor SAPARD.

E. Sistemul informatic (auditul funcției IT)

Deși auditul funcției IT necesită și cunoștințe de strictă specialitate, mai puțin familiare auditorilor interni, totuși în anul 2004 în misiunile realizate în acest domeniu au fost vizate în principal direcții ca: politica managerială privind achiziționarea de tehnica și aplicații informatice adecvate specificului fiecărei instituții, încadrarea cu personal de specialitate a compartimentelor IT, măsura în care programele informatice implementate răspund cerințelor impuse activității asistate, evaluarea eficacității pârgărilor de control implementate la nivelul structurii IT cu privire la sistemele de securitate a datelor și informațiilor.

Principalele riscuri identificate pe parcursul misiunilor vizează vulnerabilitățile sistemului informatic și sunt legate de următoarele aspecte:

- cheltuirea unui volum mare de muncă manuală în compartimentul Financiar-contabilitate pentru urmărirea și realizarea cheltuielilor bugetare în fazele de angajare, lichidare, ordonantare și plată a acestora, precum și pentru evidența și raportarea angajamentelor bugetare și legale și de aici necesitatea achiziționării unor programe care să dea eficiența activității (Curtea Constituțională);
- utilizarea de programe informatice pentru diverse domenii, depășite ca performanțe, care nu furnizează în timp util informații complete, sistemul de introducere al datelor este greoi și învechit (Curtea Constituțională, Agenția Națională de presă ROMPRESS);
- inexistența unei monitorizări exacte și la zi a programelor cu sau fără licență (Ministerul Economiei și Comerțului - DISTRIGAZ-NORD);
- inexistența manualelor de utilizare pentru aplicațiile pe calculator (Ministerul Economiei și Comerțului-Agenția Română pentru Conservarea Energiei);
- inexistența unei politici antivirus (Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Economiei și Comerțului-DISTRIGAZ-NORD);
- nu există proceduri scrise de salvare și de recuperare a datelor scrise, aprobate și aduse la cunoștința persoanei responsabile (Ministerul Integrării Europene, Agenția Română pentru Conservarea Energiei);
- privind securitatea fizică, nu sunt instalate UPS-uri în toate punctele critice din rețeaua informatică a instituției (Ministerul Integrării Europene);
- nu este definită și implementată o politică adecvată privind administrarea utilizatorilor și gestionarea parolilor (Ministerul Integrării Europene).

➤ Prin rapoartele de audit elaborate s-au formulat mai multe concluzii și recomandări determinate de disfuncțiile constatate în fiecare domeniu auditabil abordat. În majoritatea cazurilor, în efectuarea misiunilor de audit s-a urmărit îmbunătățirea comunicării cu cei auditați și cu managerii sectoarelor și entităților auditate, în sensul utilizării unor tehnici și instrumente moderne și eficiente de audit, a descoperirii disfuncționalităților, a eliminării lor și formulării unor recomandări pertinente care împreună cu un management modern să asigure o funcționare eficientă a structurilor și instituțiilor.

2.6. Evaluarea activitatii de control financiar preventiv la entitatile publice

- In conformitate cu angajamentul Romaniei de a retrage controlul financiar preventiv delegat de la institutiile publice pana la aderarea Romaniei la Uniunea Europeana, MFP a efectuat in anul 2004 un numar de 13 misiuni de audit privind evaluarea controlului financiar preventiv in vederea estimarii capacitatii institutionale a acestora de a gestiona fondurile publice fara ingerinte MFP.
 - In urma derularii misiunilor de evaluare la: Curtea Constitutionala, Inalta Curte de Casatie si Justitie, Avocatul Poporului, Oficiul Registrului National al Informatiilor Secrete de Stat si Curtea de Conturi a Romaniei, auditorii au exprimat opinia ca exercitiul controlului financiar preventiv delegat poate fi transferat integral structurii de control financiar preventiv propriu al institutiei, controlul financiar preventiv delegat al MFP fiind efectiv retras.
 - In cazul celorlalte institutii publice evaluate, respectiv Consiliul Legislativ, Institutul Cultural Roman, Oficiul Central de Stat pentru Probleme Speciale, Consiliul National pentru Combaterea Discriminarii, Secretariatul de Stat pentru Problemele Revolutionarilor din Decembrie 1989, Casa Nationala de Asigurari de Sanatate, Ministerul Culturii si Cultelor si Ministerul Educatiei si Cercetarii, s-a propus mentinerea controlului financiar preventiv delegat pana in momentul asigurarii tuturor conditiilor necesare care sa faca posibil transferul acestuia structurii de control financiar preventiv propriu. Pentru aceasta in rapoartele de evaluare intocmite au fost formulate o serie de recomandari care au fost insusite de conducerea entitatilor publice evaluate si a caror implementare va conduce la asigurarea integrala a conditiilor necesare pentru transferul integral al exercitiului controlului financiar preventiv.

2.7. Analiza procesului de asigurare și îmbunătățire a calității auditului intern

La nivelul institutiilor publice au fost dezvoltate programe de asigurare si imbunatatire a calitatii activitatii de audit in urmatoarele directii: asigurarea managementului la nivelul structurii de audit; evaluarea interna a auditorilor; pregatirea profesionala a personalului angajat.

- Privind asigurarea managementului la nivelul structurii de audit intern s-au intreprins actiuni de tipul urmator:
 - amplificarea preocupărilor pentru ocuparea posturilor vacante din cadrul structurilor de audit, în special a celor de conducere, la nivel central și la nivelul unităților descentralizate (urgentarea organizării și susținerii concursurilor de ocupare a posturilor vacante – Ministerul Finantelor Publice, Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului, Ministerul Economiei si Comertului);
 - participarea conducătorilor structurilor de audit la dezbaterile problemelor importante la cel mai înalt nivel de decizie din instituție (ședințele Colegiului ministerului, Comitetele de direcție), creându-se astfel posibilitatea orientării activității de audit intern către problematica cu care se confruntă managementul (Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului, Ministerul Finantelor Publice).
 - Separarea organizatorica a structurilor de audit intern de alte structuri functionale ale institutiei pentru a crea un nivel de activitate corespunzator (Ministerul Culturii si Cultelor).

- Privind perfecționarea profesională a personalului angajat în instituțiile publice s-au dezvoltat programe de îmbunătățire a pregătirii profesionale a auditorilor interni, pentru a se putea asigura capacitatea și competența necesară în activitatea de auditare a tuturor domeniilor auditabile din instituție. Unele instituții au elaborat Planuri strategice privind pregătirea profesională a auditorilor interni atât la nivel central cât și la nivelul unităților descentralizate (DAPI-MFP, Ministerul Economiei și Comerțului, CNAS- Ministerul Sănătății).

2.8. Coordonarea sistemului de pregătire profesională

- *Coordonarea sistemului de pregătire profesională a auditorilor interni*, a fost realizată prin:
- *Organizarea de seminarii în scopul asigurării pregătirii de bază în domeniul auditului intern și controlului intern, precum și a pregătirii specifice a auditorilor, privind auditul de performanță, auditul tehnologiilor informației, realizarea planificării auditului pornind de la strategia și analiza riscurilor*, susținute de experți români și străini, la care au participat un număr de 132 de auditori.
 - *Sprijinirea cu specialiști din cadrul MFP a cursurilor de pregătire profesională organizate de INA*, la care au participat peste 500 de auditori interni din sistemul public și unde au fost abordate următoarele domenii de interes:
 - Funcția de audit intern și organizarea ei în cadrul instituției publice;
 - Sistemul de control intern;
 - Analiza riscurilor;
 - Studii de caz: auditul achizițiilor publice, auditul recrutării personalului, auditul procesului de inventariere, auditul activității juridice și a activității privind tehnologia informațiilor.

3. Direcții de perfecționare a auditului intern în România

Directiile de perfecționare a activității de audit public intern, vizează în primul rând conținutul cadrului procedural, orientarea acestei activități către domeniile cu risc major, creșterea calității rapoartelor de audit intern, cât și dezvoltarea unor legături mai bune și a schimburilor profesionale între auditorii interni, controlori, directori financiari și contabili.

- a) *Perfecționarea cadrului normativ în vederea:*
- simplificării procedurilor de audit prin reducerea gradului de formalizare și rigiditate a acestora, care să ofere flexibilitatea necesară exercitării judecății profesionale a auditorilor interni în funcție de circumstanțe și contextul derulării misiunilor;
 - asigurării independenței reale a auditorilor interni, care să permită desfășurarea misiunilor de audit în condiții de maximă obiectivitate și fără ingerințe manageriale;
 - îmbunătățirii arhitecturii sistemului de audit prin definirea unor criterii de funcționare care să permită organizarea activității de audit la un nivel optim al resurselor utilizate pentru satisfacerea nevoilor managementului, în special la instituțiile publice mici.
- b) *Orientarea activității de audit intern către domeniile cu risc major, prin acțiuni privind:*

- cartografierea zonelor cu risc ridicat din cadrul fiecărei institutii publice care va fi utilizată ca bază pentru planificarea strategică a auditului;
 - armonizarea planurilor de audit intern la nivelul ordonatorilor principali de credite care să permită efectuarea misiunilor de audit intern atât în plan transversal – la diferite niveluri teritoriale, cât și în plan orizontal – la același nivel teritorial, dar în zone geografice diferite pentru o mai bună corelare și crearea unei imagini de ansamblu a domeniilor auditate, în vederea generalizării recomandarilor formulate.
- c) Creșterea calității muncii de audit intern și a contribuției acestora la buna gestionare a banului public, prin:
- continuarea procesului de evaluare, a unităților de audit care trebuie să se concentreze nu numai asupra verificării conformității utilizării procedurilor de audit ci și asupra calității profesionale a activității desfășurate de auditorii interni;
 - organizarea unor examinări dintr-o perspectivă „colegială” prin utilizarea de personal experimentat în auditul intern din cadrul ministerelor care să acționeze în calitate de evaluatori ai organizării și practicii activității de audit din cadrul instituțiilor publice similare;
 - conștientizarea permanentă a managerilor pentru înțelegerea corectă a activității de audit intern, atât în ceea ce privește regulile după care aceasta se desfășoară, dar și modul în care se fructifică cel mai bine această nouă funcție.
- d) Dezvoltarea coordonării și cooperării în domeniul auditului public intern prin:
- dezvoltarea unei funcții în cadrul UCAAPI care să faciliteze informarea, dialogul și acordarea de asistență a auditorilor publici interni pe linia utilizării instrumentelor și practicilor de audit;
 - crearea unui site cu facilități pentru întrebări și răspunsuri în vederea generalizării experienței și bune practici în domeniul auditului intern, inclusiv sistem de raportare a activității de audit intern în sistem informatizat;
 - organizarea de workshop-uri cu caracter lucrativ, pe domenii de activitate: execuție bugetară, achiziții publice, resurse umane, sistemul contabil, cu scopul dezvoltării instrumentarului metodologic adecvat (ghiduri, piste de audit, modele de analiză a riscului) în derularea misiunilor de audit;
 - organizarea de conferințe anuale privind auditul public intern;
 - întărirea rolului structurilor teritoriale UCAAPI în coordonarea, îndrumarea și schimbul de informații la nivelul județului.
- e) Extinderea cooperării între auditul intern și auditul extern (Curtea de Conturi, Camera Auditorilor Financiari) prin încheierea de protocoale care să prevadă:
- formarea comună a auditorilor interni și celor externi;
 - metodologii compatibile;
 - armonizarea planurilor și programelor de audit în vederea realizării complementarității între activitățile de audit intern și audit extern;
 - acces reciproc și nerestricționat la rapoartele de audit.

CONCLUZII

- Din cele prezentate putem concluziona că în marea majoritate a instituțiilor publice activitatea de audit intern a fost organizată și funcționează, dispunând de un cadru metodologic și procedural armonizat cu cel de la nivelul european și cu buna practică în domeniu.
- O problemă dificilă pentru entitățile publice rămâne aceea a identificării și recrutării personalului adecvat și al menținerii celor formați prin cursurile de pregătire profesională în sistemul public. Considerăm că această situație se va ameliora pe măsura progreselor înregistrate în reforma administrației din sectorul public, având în vedere că majoritatea auditorilor interni sunt și funcționari publici.
- De asemenea, lipsa funcției de conducere la un număr însemnat al structurilor de audit constituite la nivelul administrației publice centrale, diminuează considerabil posibilitățile auditorilor de a-și manifesta contribuția la îmbunătățirea activității instituției din care face parte.
- Dezvoltarea procedurilor de control intern ca parte componenta a sistemului de management și dezvoltarea unui sistem de audit public intern eficace nu este problema unei singure instituții, aceasta trebuie să fie preocuparea comună a tuturor instituțiilor din administrația publică. Procedurile detaliate pentru toate activitățile sunt esențiale pentru ca ele furnizează tuturor factorilor implicați în procesul de management informații concrete referitoare la functionarea optimă a activităților. Elaborarea și implementarea corespunzătoare a acestor proceduri vor avea un impact pozitiv asupra atingerii obiectivelor entității publice.
- Ministerul Finanțelor Publice, în calitate sa de integrator trebuie să trateze, în viitorul apropiat, problemele cheie care au fost ridicate în acest raport, astfel încât sistemul de control și audit intern să contribuie într-o mai mare măsură la buna gestiune a banului public în România.

MIHAI SPRÂNCEANĂ

DIRECTOR GENERAL

Contribuția auditorilor interni la depistarea unor potențiale prejudicii și la identificarea iregularităților, în anul 2004

- La nivelul Ministerului Finanțelor Publice au fost constatate iregularități de către un număr de 11 structuri de audit aparținând unităților subordonate MFP (Arad, Botoșani, Călărași, Gorj, Harghita, Ialomița, Iași, Maramureș, Mureș, Olt, Prahova, ANAF), dintre care enumerăm:
 - 1) înființarea de popririi, calcularea și debitarea de dobânzi în sumă de 57.147 mil. lei în sarcina unor persoane juridice și fizice autorizate;
 - 2) încadrarea eronată în grad a funcționarilor publici care au absolvit o instituție de învățământ superior și numirea în funcții publice de execuție vacante a unor persoane încadrate cu contract individual de muncă pe durată determinată, fără concurs, cu aplicarea retroactivă a HG nr.1209/2003, care a generat plata unor drepturi salariale necuvenite de 25.436 mii lei.
 - 3) acordarea unor cote defalcate din impozitul pe venit necuvenite bugetelor locale în sumă de 104.786 mii lei, diminuarea cotei defalcate cuvenite bugetului local cu suma de 52.591 mii lei și suma achitată în plus constructorului (653.001 mii lei).
- La nivelul Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale:
 - 1) Venituri nerealizate din clienți rău platnici în sumă de peste 24,6 mld lei;
 - 2) Pagube și prejudicii în valoare de 15,5 mld lei în patrimoniul Stațiunii de Cercetare pentru Pomicultură Băneasa produse prin încheierea unor contracte de asociere în participațiune, contracte de închiriere, salarii și drepturi aferente necuvenite și altele;
 - 3) Încălcarea prevederilor privind sprijinul acordat producătorilor agricoli, în sensul că avansurile acordate nu au fost înregistrate în contabilitate pentru urmărirea și justificarea lor: prejudicii din avansuri nedecontate legal, în sumă de 47.350 mil. Lei. Cazuri mai deosebite s-au constatat în județele: Mehedinți (9,3 mld lei), Arad (6,7mld lei), Prahova (5,6 mld lei), Galați (5,4 mld lei), Bihor (5,2 mld lei), Timiș (3,6 mld lei), Teleorman (2,2 mld lei) și altele.
 - 4) Alte prejudicii astfel: semințe (960 mil.lei), îngrășăminte chimice (337,5 mil.lei), telefoane (157,3 mil.lei) etc., recuperate în mare parte în timpul controalelor efectuate de structurile abilitate pentru diferențe stabilindu-se măsuri de recuperare de la cei vinovați.
- La Ministerul Administrației și Internelor, cuantificarea deficiențelor constatate clasificate drept iregularități este următoarea:
 - 1) Plăți nelegale pentru lucrările de investiții, reparații capitale și diferențe de preț la achiziții publice 3.277.386,2 mii lei;
 - 2) Drepturi bănești necuvenite acordate personalului, penalități imputabile, depășiri de normative, minusuri în gestiune (imputabile) alte prejudicii (avansuri nejustificate) 655.396,8 mii lei.
 - 3) Alte debite, erori de înregistrare în evidența contabilă, ajutoare la trecerea în rezervă acordate eronat, sume achitate agenților economice fără documente justificative în suma de 24.682.000 mii lei.

- La Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, s-au calculat și plătit eronat drepturi salariale și asimilate acestora, după cum urmează:
 - 1) Tichete pentru călătorii gratuite acordate personalului auxiliar de specialitate, drepturi salariale și asimilate acestora neachitate sau acordate în plus, cheltuieli de delegație necuvenite în suma de 137.183 mii lei;
 - 2) Contribuții de asigurări de sănătate restituite magistraților în urma sentințelor judecătorești și nerecuperate de la CASA OPSNAJ de peste 3 mld. lei.